K/13

17-18

MAH/MUL/ 03051/2012 ISSN :2319 9318

आंतरविद्याशाखीय बहुभाषिक संशोधन पत्रिका

विद्यावार्ता™

April To June 2018
Issue-22, Vol-09

Editor
Dr. Bapu g. Gholap
(M.A.Mar.& Pol.Sci.,B.Ed.Ph.D.NET.)

विद्येविना मति गेली, मतीविना नीति गेली
नीतिविना गति गेली, गतिविना वित्त गेले
वित्तविना शूद्र खचले, इतके अनर्थ एका अविद्येने केले

-महात्मा ज्योतीराव फुले

❖ विद्यावार्ता या आंतरविद्याशाखीय बहुभाषिक त्रैमासिकात व्यक्त झालेल्या मतांशी मालक, प्रकाशक, मुद्रक, संपादक सहमत असतीलच असे नाही. न्यायक्षेत्र:बीड

"Printed by: **Harshwardhan Publication Pvt.Ltd.** Published by **Ghodke Archana Rajendra** & Printed & published at Harshwardhan Publication Pvt.Ltd.,At.Post. Limbaganesh Dist,Beed -431122 (Maharashtra) and Editor **Dr. Gholap Bapu Ganpat.**

Reg.No.U74120 MH2013 PTC 251205

Harshwardhan Publication Pvt.Ltd.
At.Post.Limbaganesh,Tq.Dist.Beed
Pin-431126 (Maharashtra) Cell:07588057695,09850203295
harshwardhanpubli@gmail.com, vidyawarta@gmail.com

All Types Educational & Reference Book Publisher & Distributors / www.vidyawarta.com

Principal
Mahatma Gandhi Arts,
Science & Late
N. P. Commerce College
Armori, Dist - Gadchiroli

22

सावित्रीमाई फुले यांची कविता

प्रा. दिलीप घोनमोडे
म. गांधी महाविद्यालय,
आरमोरी, जि. गडचिरोली

****

➢ प्रस्तावना:—

एकोणविसाव्या शतकाच्या मध्यानंतर आधुनिक मराठी साहित्यनिर्मिती सुरू झाली. प्रथम ती बुकीश पद्धतीची होती. म्हणजेच ती इंग्रजी संस्कारातून आणि अनुकरणातून निर्माण झाली होती. पुढे पुढे ही मराठी साहित्यनिर्मिती स्वतंत्र पद्धतीची होत नवनिर्मितीकडे वळली. याच कालखंडात महात्मा ज्योतीराव फुल्यांनी आपल्या पत्नीला सावित्रीला शिकवून शिक्षिका केले. आणि स्वत:च्या कार्यात सहभागी करून घेतले. स्वत: सावित्रीने सुद्धा समाजकार्य व शिक्षणकार्य धाडसाने सुरू ठेवले. शिक्षिका, अनाथांची सुश्रुशा करणारी सेविका, प्रसुतिगृह चालविणारी एक नर्स, मुख्याध्यापिका, प्रौढशिक्षिका अशी अनेक विशेषणे लावतांनाच सावित्रीमाई ज्योतीराव फुले या एक श्रेष्ठ व चिंतनशील कवयित्री सुद्धा होत्या. त्यांचे 'काव्यफुले' आणि 'बावन्नकशी सुबोध रत्नाकर' हे दोन काव्यसंग्रह डॉ. मा. गो. माळी यांच्या संकलनातून प्रसिद्ध झालेले आहेत. या दोन काव्यसंग्रहातून सावित्रीमाईंची वैशिष्टपूर्ण पृथगात्म कविता वाचकाच्या दृष्टीने लक्षवेधी कशी ठरते, तशी आशय व अभिव्यक्तीच्या बाबतीत सुद्धा कशी वेगळी दिसते हा चिकित्सेचा विषय ठरतो.

➢ सावित्रीमाईंचा काव्यसंग्रह परिचय:—

'काव्यफुले' हा इ. स. १८५४ ला प्रकाशित झालेला सावित्रीमाईंचा पहिला काव्यसंग्रह होय. या

Art's, Science & Late N.P Commerce College, Armori
Principal
Mahatma Gandhi Arts, Science & Late N. P. Commerce College, Armori, Dist - Gadchiroli